

Kommunfullmäktige ☒Kommunstyrelsen ☐Övriga nämnder ☐Förvaltning ☐

Särskilt ägardirektiv – Jönköping Airport AB

Utfärdat av kommunfullmäktige, 2023-12-13 och av Regionfullmäktige 2023-12-05, därefter fastställt på bolagsstämman

Ägardirektiv – Jönköping Airport AB

Utfärdat av kommunfullmäktige i Jönköpings kommun 2023-12-13 och av Regionfullmäktige i Region Jönköpings län 2023-12-05 samt därefter fastställt av Jönköping Airport AB:s bolagsstämma.

1. Jönköpings kommuns och Region Jönköpings läns motiv för att äga Jönköping Airport AB

Ändamålet med bolagets verksamhet är att bedriva flygplatsverksamhet och därmed tillgodose behovet av flyg som en kommunikations- och transportmöjlighet för Jönköpings kommuns och Region Jönköpings läns invånare, näringsliv, offentliga verksamheter och besökare. Genom den bedrivna verksamheten avser man bidra till Jönköping kommuns och Region Jönköpings läns utveckling och tillväxt.

Jönköping Airport verkar i en expansiv tillväxtregion. Näringslivet är starkt och utvecklas i en positiv riktning och många internationella företag är etablerade i regionen. Tillgången till en närbelägen flygplats är viktigt ur ett logistiskt perspektiv och är en viktig lokaliseringsförutsättning för näringslivet.

2. Bolagets uppdrag

Bolaget ska bedriva flygplatsverksamhet och vara en bidragande aktör till att skapa tillväxt och sysselsättning i Jönköpingsregionen. Bolaget ska även vara en resurs för att upprätthålla viktiga samhällsfunktioner, i det ligger att fungera som beredskaps- och karantänsflygplats.

I uppdraget ingår att utveckla och marknadsföra frakt- samt passagerartrafiken på flygplatsen. I bolagets uppdrag ingår också att förvalta de av Jönköpings kommun ägda fastigheterna och lokalerna inom flygplatsområdet och utveckla flygplatsmiljön. Bolaget ska fortsatt verka för en omställning till fossilfri flygverksamhet.

3. Allmänt

3.1 Regelverk och begränsningar

Bolaget ska i sin verksamhet förhålla sig till två övergripande lagar, dels kommunallagen (2017:725) (KL) och dels aktiebolagslagen (2005:551) (ABL). Det innebär att bolaget har en sammansatt uppgift där det ska råda balans mellan allmännyttan (nytta för medborgarna) och affärsmässighet (en strikt företagsekonomisk lönsamhet). Ovanstående uppgift skrivs ut i bolagsordningen och utgör ändamålet med verksamheten. Bolaget utgör ett instrument för att sköta tilldelade angelägenheter och begränsas av samma kommunalrättsliga principer som övrig kommunal verksamhet i den mån inget särskilt är stadgat i lag. Bolaget får således inte bedriva verksamhet eller vidta åtgärder som inte är förenligt med de kommunala principerna.

Förutom genom lag och författning regleras bolagets verksamhet och bolagets förhållande till ägarna genom:

- bolagsordning
- ägardirektiv
- aktieägaravtal med övriga aktieägare

- av fullmäktige antagna program, planer, visioner och andra styrdokument som anges i bilaga till ägardirektivet.

3.2 Principer för styrning

Ägarna ska ha en aktiv styrning och ledning av sina bolag. Detta innebär bl. a. att löpande utvärdera:

- verksamheten och verksamhetsformen
- bolagets strategier och mål
- hur bolagsverksamheten sköts av styrelsen och bolagsledningen

Jönköpings kommun genom Jönköpings Rådhus AB och Region Jönköpings län ska utöva styrning och tillsyn samt uppföljning av bolaget. Jönköpings Rådhus AB och Region Jönköpings län ska kontinuerligt avrapportera till kommun-/regionstyrelsen och kommun-/regionfullmäktige.

3.3 Ägardirektivets syfte

Syftet med ägardirektivet är att det dels ska finnas en tydlighet i förhållandet mellan bolaget och ägarna, dels en tydlighet i förhållandet mellan ägarna och deras respektive styrelser och fullmäktige. Bolaget ska vidare med hjälp av ägardirektivet ha ett så väl kommunicerat uppdrag som möjligt så att bolaget på ett resurseffektivt sätt och med god kvalitet kan förverkliga uppsatta mål.

4. Ägarstyrning – ansvarsfördelning

4.1. Ägaransvar enligt kommunallagen

I 10 kap. 3-4 §§ KL anges förutsättningarna för att överlämna kommunala angelägenheter till ett aktiebolag. Bestämmelserna innebär att den verksamhet som överlämnas till bolaget ska falla inom den kommunala kompetensen. För aktiebolag gäller följande särskilda krav:

1. Det av fullmäktige fastställda ändamålet med verksamheten ska anges i bolagsordningen liksom de kommunala befogenheter som utgör ram för den aktuella verksamheten (syfte och föremålet för verksamheten).
2. Fullmäktige ska utse samtliga styrelseledamöter och minst en lekmannarevisor.
3. Bolagsordningen ska även innehålla föreskrift om att fullmäktige får ta ställning innan sådana beslut i verksamheten som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt fattas.
4. Bolaget ska ge allmänheten insyn i den verksamhet som genom avtal överlämnas till privata utförare.

4.2. Ägarnas uppsikt enligt kommunallagen

Bolaget står i sin verksamhet under kommun-/regionstyrelsens lagstadgade uppsiktsplikt enligt 6 kap. 1, 9 och 10 §§ KL. Det innebär att kommun-/regionstyrelsen ska ha fortlöpande uppsikt över verksamheten i de bolag som ägs helt eller delvis. Denna uppsiktsplikt kan inte delegeras.

Kommun-/regionstyrelsen ska dessutom i årliga beslut pröva om den verksamhet som bedrivits av respektive bolag under föregående kalenderår har utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna och varit förenlig med det av fullmäktige fastställda ändamål med bolagets verksamhet, se 6 kap. 9 § KL. Om kommun-/regionstyrelsen finner att så inte är fallet ska de lämna förslag till respektive styrelse om nödvändiga åtgärder.

Underlag för kommun-/regionstyrelsens årliga beslut utgörs bland annat av en bolagsrapport som bolagets VD avlämnar till bolagets styrelse. Kommun-/regionstyrelsen fattar sedan ett årligt beslut under första halvåret, utifrån rapporterna och tjänsteskrivelsen.

Kommun-/regionstyrelsen har rätt att utan hinder av sekretess ta del av bolagens handlingar och räkenskaper i den utsträckning det behövs för att dessa ska kunna utöva sin uppsiktsplikt över bolagen. Kommun-/regionstyrelsen har även i övrigt rätt att – med iakttagande av gällande regler om offentlighet och sekretess – inspektera bolaget och dess verksamheter.

4.3 Bolagsstämmor

På bolagsstämman utövas aktieägarnas lagstadgade inflytande i bolaget och stämman är därför ett forum för Jönköpings kommun och Region Jönköpings län att utöva formell ägarstyrning. Bolagsstämman utgör således bolagets högsta beslutande organ.

4.4 Bolagets styrelse

Tillsättande

Styrelseledamöterna i bolaget ska utses i enlighet med bolagsordningen.

Uppgifter

Bolagets styrelse svarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Styrelsen har det operativa ansvaret för bolaget och att verksamheten bedrivs i enlighet med vad som har beslutats på årsstämman. Styrelsen ska se till att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska förhållanden i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt.

Om vissa uppgifter delegeras till en eller flera av styrelsens ledamöter eller till andra, ska styrelsen handla med omsorg och fortlöpande kontrollera om delegationen kan upprätthållas.

Styrelsen ska:

- ha helhetssyn och koncernperspektiv för uppdraget
- fastställa strategin för bolagets verksamhet uttryckt i affärsplan och budget
- säkerställa att bolaget ha en effektiv ledning
- följa upp och kontrollera bolagets förvaltning
- fortlöpande bedöma bolagets ekonomiska situation
- utfärda skriftliga instruktioner för ekonomisk rapportering

- tillse att underställa ägarnas fullmäktige ärenden som enligt ägardirektivet ska hänskjutas fullmäktige för godkännande eller ställningstagande
- tillse att det finns en tillfredsställande intern kontroll
- årligen lämna en bolagsstyrningsrapport till ägarna
- utfärda instruktion för VD:s arbete
- årligen utvärdera VD:s arbete
- årligen fastställa VD:s lön
- årligen utfärda en arbetsordning för styrelsens arbete
- årligen utvärdera styrelsens eget arbete

Ordförandens särskilda uppgifter

Styrelsens ordförande ska se till att styrelsens arbete bedrivs effektivt och att styrelsen fullgör sina skyldigheter.

Styrelsens ordförande ska:

- efter samråd med verkställande direktören fastställa förslag till dagordning för styrelsesammanträdet
- årligen genomföra medarbetarsamtal med VD och tillse att ägarna erhåller en avrapportering från detta samtal
- årligen genomföra löneöversyn för VD efter samråd med ägarna

Kallelse

På uppdrag av styrelsens ordförande ska ledamöter kallas till styrelsesammanträde i god tid innan sammanträdet. Kallelse inklusive handlingar och protokoll ska förutom ägarna även tillställas lekmannarevisorer och vald auktoriserad revisor. Kallelse och övriga handlingar ska i största möjliga utsträckning distribueras digitalt.

Arvode

Arvode till styrelse och lekmannarevisorer utgår enligt Jönköpings kommuns arvodesregler.

Arbetstagarrepresentanter

Arbetstagares rätt till representation i styrelser för aktiebolag är lagreglerad. Undantag från lagen föreligger i kommunala aktiebolag där styrelsens sammansättning är beroende av politiska styrkeförhållanden. För att tillgodose arbetstagarnas intresse av insyn i och inflytande på företagets verksamhet kan en överenskomelse göras med arbetstagarorganisationerna innebärande att arbetstagarrepresentanter utses där de har rätt att delta och yttra sig på styrelsesammanträdena men inte i besluten. Samma sekretess som gäller för styrelsen ska då också gälla för arbetstagarrepresentanterna.

4.5 Verkställande direktör

Tillsättande

Bolagets styrelse utser verkställande direktör. Inför tillsättande och entledigande av verkställande direktör ska samråd ske med ägarna. Innan rekryteringsprocessen påbörjas ska samråd ske med ägarna om kravprofil samt tjänstens utformning, villkor och lönespann.

Uppgifter

Den verkställande direktören ska på bästa sätt tillvarata bolagets intresse och följa den VD-instruktion som styrelsen fastställer. Det innebär att verkställande direktör ska verka för att kommunens ändamål med verksamheten förverkligas enligt bolagsordning, ägardirektiv och styrelsebeslut.

Verkställande direktör ska:

- sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar
- se till att bolagets bokföring och medelsförvaltning sköts på betryggande sätt
- förse styrelsen med information om bolaget och dess verksamhet samt det underlag i övrigt som styrelsen behöver för sitt arbete

4.6 Revision

Auktoriserad revisor utsedd av bolagsstämman ska i den utsträckning som följer av god revisionssed granska räkenskaperna samt styrelsens och VDs förvaltning. Revisorn avlämnar en revisionsberättelse till bolagsstämman.

Lekmannarevisorer i respektive bolag ska utses av kommun-/regionfullmäktige och anmälas på bolagsstämman. Lekmannarevisorerna granskar om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ett i ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt med tillräcklig intern kontroll. Lekmannarevisorerna avlämnar en granskningsrapport till bolagsstämman samt till kommun-/regionfullmäktige.

5. Kommunalrättsliga principer

Bolaget bedriver kommunal verksamhet. För sådan verksamhet gäller bland annat principer enligt KL såsom lokaliseringsprincipen, likställighetsprincipen, förbud mot riktat stöd till enskild näringsidkare samt självkostnadsprincipen. Bolaget ska agera på affärsmässig grund där så rymms inom de för kommunen tillåtna områdena. Bolaget har ett ansvar att efterleva dessa principer om inget annat framgår av lag, vilket också följer av Bolagets bolagsordning. För detaljer, se bilaga.

6. Insyn och ägardialog

6.1 Information till allmänheten

Bolaget ska skapa lämpliga förhållanden för återkommande dialog med allmänheten. Bolaget ska kännetecknas av öppenhet och ett serviceinriktat arbetssätt.

6.2 Jönköpings kommuns och Region Jönköpings läns insyn i bolagens verksamhet

Bolaget ska hålla ägarna informerade om sin verksamhet och planerade åtgärder av vikt. Ägarna äger rätt att ta del av Bolagets handlingar och räkenskaper samt i övrigt inspektera Bolaget och dess verksamhet. Detta gäller dock endast i den mån detta inte möter hinder på grund av författningsreglerad sekretess.

Bolaget ska till ägarna översända eller publicera följande handlingar:

- protokoll från styrelsemöten och bolagsstämma
- årsbudget och eventuell flerårsplan
- affärsplan, ekonomiska rapporter, delårsrapport och underlag för koncernboks slut
- bolagsrapport innehållande uppföljning av kontrollplikt, ägardirektiv, ägarnas hållbarhetsprogram och intern styrning och kontroll
- årsredovisning med revisionsberättelse och granskningsrapport

Bolaget ska i övrigt lämna de uppgifter och handlingar som ägarna begär.

Rapportering om personaluppgifter ska på anmodan ske till stadskontoret i Jönköpings kommun.

Bolagets styrelse ska årligen i årsredovisningen säkerställa att verksamheten bedrivits och utvecklats mot bakgrund av det i bolagsordningen fastställda ändamålet och de kommunala befogenheterna.

6.3 Verksamhet som genom avtal överlämnas från bolagen till privata utförare

För det fall verksamhet genom avtal överläts från bolaget till privata utförare ankommer det på bolaget att tillse att allmänheten ges insyn i den överlåtna verksamheten i enlighet med program för uppföljning av privata utförare och att följa det inom området aktuella regelverket.

6.4 Ägardialog

Ägarna ska under året ha en kontinuerlig ägardialog med bolaget i specifika ärenden. I förekommande fall behandlas dessa ärenden av kommun-/regionstyrelsen och kommun-/regionfullmäktige. Ägarna ansvarar för att dessa träffar kommer till stånd.

Förslag på agenda för ägardialogerna:

- reflektioner kring uppfyllelse av nuvarande ändamål och ägardirektiv
- uppföljning av arbete med vision och hållbarhet etc.
- genomgång av bolagets affärs-/verksamhetsplan
- omvärlds- och branschanalys inklusive konsekvenser för bolag och ägare
- aktuella händelser i bolaget och Jönköpings kommun/Region Jönköpings län
- diskussion om bolagets framtida strategiska inriktning
- aktuella sociala och miljömässiga hållbarhetsutmaningar och satsningar
- övriga frågor

7. Frågor av principiell beskaffenhet

7.1 Inhämtande av fullmäktiges ställningstagande

Bolaget ska bereda ägarna möjlighet att ta ställning innan sådana beslut fattas som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt. Till denna beslutskategori hör:

- större investeringar överstigande 20 mnkr;
- förvärv eller bildande av dotterbolag;
- förvärv av aktier i annat företag;
- förvärv av fastigheter vilka är av sådan omfattning att de påverkar bolagets långsiktiga ekonomi;
- planer som gäller ändrad inriktning av bolagets verksamhet eller start av ny rörelsegren eller nedläggning av befintlig sådan

Skulle olika meningar uppkomma i bolagets styrelse om ett ärende är av sådan art att godkännande från ägarnas fullmäktige ska inhämtas ska samråd ske med ägarna.

7.2 Samråd med ägare

Bolaget ska enligt aktieägaravtalet samråda med ägarna kring ärenden av vikt som inte ryms inom området ovan

- Bolagets egna investeringar som överstiger 3 mnkr.
- Vid tecknande av avtal rörande flygtrafiken som utgör en bedömd risk för hela avtalsperioden överstigande 2 mnkr för Jönköping Airport.
- För investeringar i de av Jönköpings kommun ägda fastigheterna och lokaler ska samråd ske med ägarna.

8. Miljömässiga, sociala och ekonomiska mål och riktlinjer

8.1 God ekonomisk hushållning

Kommunallagens krav på god ekonomisk hushållning handlar om att kommunerna och regionerna långsiktigt ska klara av sina samhällsuppdrag med god kvalitet inom en sund finansiell utveckling. Styrelsen ansvarar för hur bolaget avser uppfylla nedanstående mål i det löpande strategi- och planeringsarbetet.

8.1.1 Verksamhetsmål

Flygplatsen ska vara en viktig funktion för samhällsviktigt flyg och i det upprätthålla funktionen som beredskapsflygplats.

Flygplatsen ska utveckla och marknadsföra frakt- och passagerartrafiken samt annan affärsverksamhet på flygplatsen för att stärka flygplatsens attraktivitet, utbud och därmed långsiktigt förbättra ekonomin.

Bolaget ska arbeta för en hållbar utveckling. Bolaget ska arbeta proaktivt med miljö- och energifrågor samt driva utvecklingen mot fossilfritt flygresande, flygfrakt och övrig flygverksamhet. Bolaget ska säkerställa att den miljökoncession som finns för flygplatsen efterlevs och uppdateras.

Bolaget ska sörja för att de av myndigheter för flygsäkerheten och för driften övriga nödvändiga tillstånd för verksamheten erhålls och upprätthålls.

8.1.2 Finansiella mål

Bolaget ska på lång sikt förbättra resultatet genom en ökad effektivitet och ökade intäkter. Bolaget ska utveckla verksamheten i den takt som ekonomi, säkerhet och miljö tillåter. Om bolaget inte kan täcka verksamhetens kostnader med intäkter eller bidrag krävs en kapitaltäckning från ägarna i enlighet med aktieägaravtalet.

8.2 Hållbar utveckling, Agenda 2030

Agenda 2030 är vägledande för att nå de mänskliga rättigheterna och en hållbar region. Bolaget ska följa de hållbarhetsprogram som finns framtagna av Jönköpings kommun och Region Jönköpings län. Bolaget ska också redovisa uppgifter enligt den nya EU-lagstiftningen Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD) från och med år 2025.

8.3 Övergripande mål

För den långsiktiga och önskade utvecklingen i Jönköpings kommun har kommunfullmäktige antagit en vision för Jönköpings kommun, Vision 2030. Därutöver har Region Jönköpings län antagit en regional utvecklingsstrategi 2020-2035 med en vision att Jönköpings län ska vara Sveriges mest hållbara, attraktiva och tillgängliga region.

Bolaget ska verka i båda visionernas riktning.

9. Tillämpning av övergripande beslut och styrdokument

9.1. Övergripande

Bolaget omfattas av program och styrdokument som fastställts av kommunfullmäktige. Program och styrdokument finns presenterade på jonkoping.se, under Styrande dokument och reglementen. Det åligger styrelsen att årligen säkerställa vilka styrande dokument som gäller för bolaget, så som Program för hållbarhet för Jönköpings kommun, Vision 2030 och kommunprogram. För bolaget aktuella styrdokument återfinns i bilaga till detta ägardirektiv. Därutöver ska bolaget följa Region Jönköpings läns Hållbarhetsprogram och dess Regionala Utvecklingsstrategi, rjl.se.

Styrelsen ansvar för hur de av kommun- respektive regionfullmäktige beslutade styrdokument tillämpas i bolaget för att leva upp till dess intentioner. Bolaget kan med beslutade styrdokument som grund fastställa egna styrprinciper.

9.2 VD-avtal

Vid anställning av VD ska standardanställningsavtal för VD, som tagits fram inom kommunkoncernen, tillämpas. Före beslut om eventuellt avsteg från standardanställningsavtalet för VD krävs beslut av ägarna.

9.3 Personalpolitik

Bolaget ska aktivt medverka till att uppfylla Jönköpings kommuns och Region Jönköpings läns personalpolitiska inriktning. Det innebär att bolaget tillsammans med ägarna ska eftersträva en enhetlighet inom arbetsgivarpolitiken med ett gemensamt förhållningssätt. Som exempel kan nämnas ledarutveckling, rekrytering samt tillämpning av regelverk gällande bisysslor, förmånsbilar, resor och representation.

Bolaget ska vara anslutna till arbetsgivarorganisationen Sobona. Bolaget ska samråda med ägarna inför viktigare beslut i arbetsgivarfrågor av principiell strategisk betydelse.

Resor och representation

Bolaget ska följa av kommunfullmäktige antagna regler för möte- och resepolicy respektive kommunal representation.

10. Ekonomi

10.1 Finansförvaltning

Bolaget omfattas av kommunfullmäktige fastställda finansföreskrifter med riktlinjer för riskhantering. Bolaget ska vara anslutet till Jönköpings Rådhus AB:s finansiella koncernkonto och täcker därigenom bolagets likviditetsbehov.

10.2 Ekonomisk planering och redovisning

Bolagets ekonomiska planering och redovisning ska vara sådan att den samordnas med ägarnas. Bolaget ska medverka i den redovisning som Rådhus AB respektive Region Jönköpings län är skyldig att upprätta, samt avlämna ekonomirapporter, delårsrapporter och årsredovisning på tider som ägarna beslutar. Bolaget ska årligen under våren redovisa en investeringsplan för de kommande åren.

10.3 Uppföljning

Bolagets styrelse och verkställande direktör ska i förvaltningsberättelsen redovisa hur verksamheten har bedrivits och utvecklats under det gångna året i förhållande till det ändamål som bolagsordningen anger, samt hur måluppfyllelsen har varit vad gäller de mål som finns angivna i ägardirektivet. I den årliga bolagsrapporten sker uppföljning av kontrollplikt, ägardirektiv, ägarnas hållbarhetsprogram samt intern styrning och kontroll.

10.4 Övrigt

Bolaget får inte pantsätta aktier eller lämna borgen.

11. Samverkan med Jönköpings kommunkoncern och Region Jönköpings län

Bolaget ska i sin verksamhet tillämpa ett helhetstänk inom bolagssfären för att motverka suboptimering och samordning ska bland annat ske där vinst kan uppstå för Jönköpings kommunkoncern och Region Jönköpings län som helhet.

Kommunens kompetens och kunskaper inom områden som finans, juridik, HR, kommunikation och upphandling ska komma bolaget till del.

12. Administrativa rutiner

12.1 Bolagens handlingar

Bolaget ska hålla sina inkomna och upprättade handlingar förvarade och registrerade så att återsökning av handlingarna kan ske enligt 4-5 kap. offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) (OSL) Bolaget ska arkivera sina handlingar enligt arkivlagen (1990:782) och kommunens arkivreglemente. Vad som gäller för kommunens arkivvård ska också tillämpas av bolaget. Tillsyn över arkivvården utövas av kommunens arkivmyndighet (kommunstyrelsen).

12.2 Utlämnande av allmänna handlingar

Tryckfrihetsförordningens (1949:105) (TF) regler om rätt att ta del av allmän handling hos myndighet gäller även handlingar hos ett bolag där offentlig aktör utövar ett bestämmande inflytande. Så är fallet när offentlig ägare äger aktier med mer än hälften av alla röster i bolaget eller har rätt att utse eller avsätta mer än hälften av ledamöterna i bolagets styrelse enligt 2 kap. § 3 OSL. Ovanstående gäller dock endast i den mån hinder inte möter på grund av författningsreglerad sekretess.

Det är styrelsens skyldighet att tillse att organisationen är anpassad för att uppfylla de krav på skyndsam handläggning som uppställs i TF. Bolagsstyrelsen får bemyndiga verkställande direktören att fatta beslut om utlämnande av allmän handling. Detta anges lämpligen i VD-instruktionen.

Bolag som genom avtal lämnar över verksamhet till privata utförare ska se till att allmänheten får insyn i nämnda verksamhet, om inte hinder häremot föreligger på grund av sekretess.

13. Dataskyddslagstiftning

Bolaget ska fullgöra sina skyldigheter enligt gällande dataskyddslagstiftning. Kommunens dataskyddsombud är gemensamt för kommunkoncernen och Jönköping Airport AB.

Bilaga 1 Aktuella principer och lagparagrafer – urval

Kommunallagen (2017:725)

2 kap. Kommunala angelägenheter

Allmänna befogenheter och lokaliseringsprincipen

1 § Kommuner och regioner får själva ha hand om angelägenheter av allmänt intresse som har anknytning till kommunens eller landstingets område eller deras medlemmar.

Likställighetsprincipen

3 § Kommuner och regioner ska behandla sina medlemmar lika, om det inte finns sakliga skäl för något annat.

Självkostnadsprincipen

6 § Kommuner och regioner får inte ta ut högre avgifter än som motsvarar kostnaderna för de tjänster eller nyttigheter som de tillhandahåller.

Stöd till andra näringsverksamheter

8 § Kommuner och regioner får genomföra åtgärder för att allmänt främja näringslivet i kommunen eller regionen. Individuellt inriktat stöd till enskilda näringsidkare får lämnas endast om det finns synnerliga skäl för det.

5 kap. Fullmäktige

Fullmäktiges uppgifter

1 § Fullmäktige beslutar i ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt för kommunen eller regionen, främst

1. mål och riktlinjer för verksamheten,
2. budget, skatt och andra viktiga ekonomiska frågor,
3. nämndernas organisation och verksamhetsformer,
4. val av ledamöter och ersättare i nämnder och beredningar,
5. val av revisorer,
6. grunderna för ekonomiska förmåner till förtroendevalda,
7. årsredovisning och ansvarsfrihet,
8. folkomröstning i kommunen eller region, och
9. extra val till fullmäktige.

Fullmäktige beslutar också i andra ärenden som anges i denna lag eller i andra författningar.

3 § Fullmäktige ska för varje mandatperiod anta ett program med mål och riktlinjer för sådana kommunala angelägenheter som utförs av privata utförare.

I programmet ska det också anges hur fullmäktiges mål och riktlinjer samt övriga föreskrifter på området ska följas upp och hur allmänhetens insyn ska tillgodoses.

Om privat utförare

18 c § Med en privat utförare avses en juridisk person eller en enskild individ som har hand om vården av en kommunal angelägenhet enligt 16 §. Med en privat utförare avses inte ett hel- eller delägt kommunalt bolag och inte heller en sådan stiftelse eller förening som avses i 18 b §. Lag (2014:573).

19 § När vården av en kommunal angelägenhet genom avtal har lämnats över till en privat utförare ska kommunen respektive regionen kontrollera och följa upp verksamheten. Lag (2014:573).

19 a § Om en kommun eller en region sluter avtal med en privat utförare, ska kommunen respektive landstinget genom avtalet tillförsäkra sig information som gör det möjligt att ge allmänheten insyn i den verksamhet som lämnas över. Lag (2014:573).

6 kap. Styrelsen och övriga nämnder

Styrelsens uppgifter

1 § Styrelsen ska leda och samordna förvaltningen av kommunens eller regionens angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders och eventuella gemensamma nämnders verksamhet. Styrelsen ska även ha uppsikt över sådan avtalssamverkan som sker enligt 9 kap. 37 § eller enligt annan lag eller författning. Styrelsen ska också ha uppsikt över kommunal verksamhet som bedrivs i sådana juridiska personer som avses i 10 kap. 2–6 §§ och sådana kommunalförbund som kommunen eller regionen är medlem i. (SFS 2018:569).

Särskilt om styrelsens uppgifter

9 § Styrelsen ska i årliga beslut för varje sådant aktiebolag som avses i 10 kap. 2 § pröva om den verksamhet som bolaget har bedrivit under föregående kalenderår har varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna. Om styrelsen finner att så inte är fallet, ska den lämna förslag till fullmäktige om nödvändiga åtgärder.

10 § Styrelsen ska vidta nödvändiga åtgärder för att säkerställa att de krav som anges i 10 kap. 3–5 §§ är uppfyllda i fråga om sådana aktiebolag som avses i de bestämmelserna.

10 kap. Överlämnande av kommunala angelägenheter

Överlämnande

1 § Fullmäktige i kommuner eller regioner får, om det inte i lag eller annan författning anges att angelägenheten ska bedrivas av en kommunal nämnd, besluta att lämna över skötseln av en kommunal angelägenhet till en juridisk person eller en enskild individ. Om skötseln av angelägenheten innefattar myndighetsutövning, får den lämnas över endast om det finns stöd för det i lag.

Kommunala bolag

Definitioner

2 § Med ett helägt kommunalt bolag avses ett aktiebolag där kommunen eller regionen direkt eller indirekt innehar samtliga aktier. Med ett delägt kommunalt bolag avses ett aktiebolag eller handelsbolag där kommunen eller regionen bestämmer tillsammans med någon annan.

Överlämnande till helägda bolag

10 kap. 3 § Om en kommun eller en region med stöd av 1 § lämnar över skötseln av en kommunal angelägenhet till ett helägt kommunalt bolag, ska fullmäktige

1. fastställa det kommunala ändamålet med verksamheten,
2. se till att det fastställda kommunala ändamålet och de kommunala befogenheterna som utgör ram för verksamheten anges i bolagsordningen,
3. utse samtliga styrelseledamöter,
4. se till att det anges i bolagsordningen att fullmäktige får ta ställning till sådana beslut i verksamheten som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt innan de fattas,
5. utse minst en lekmannarevisor, och
6. se till att bolaget ger allmänheten insyn i den verksamhet som genom avtal lämnas över till privata utförare.

Överlämnande till delägda bolag

4 § Innan skötseln av en kommunal angelägenhet lämnas över till ett delägt kommunalt bolag, ska fullmäktige se till att bolaget blir bundet av de villkor som avses i 3 § i en omfattning som är rimlig med hänsyn till andelsförhållandena, verksamhetens art och omständigheterna i övrigt. I delägda kommunala bolag som inte omfattas av 2 kap. 3 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), ska fullmäktige verka för att allmänheten ska ha rätt att ta del av handlingar hos bolaget enligt de grunder som gäller för allmänna handlingars offentlighet i 2 kap. tryckfrihetsförordningen och offentlighets- och sekretesslagen.

Lekmannarevisorer

5 § Till lekmannarevisor i hel- eller delägda kommunala bolag ska fullmäktige utse någon av de revisorer som valts enligt 12 kap. 4 §.

Privata utförare

7 § Med en privat utförare avses en juridisk person eller en enskild individ som har hand om skötseln av en kommunal angelägenhet enligt 1 §. Med en privat utförare avses inte ett hel- eller delägt kommunalt bolag och inte heller en sådan stiftelse eller förening som avses i 6 §.

8 § När skötseln av en kommunal angelägenhet genom avtal har lämnats över till en privat utförare, ska kommunen eller regionen kontrollera och följa upp verksamheten.

9 § Om en kommun eller en region sluter avtal med en privat utförare, ska kommunen eller regionen genom avtalet tillförsäkra sig information som gör det möjligt att ge allmänheten insyn i den verksamhet som lämnas över.

11 kap. Ekonomisk förvaltning

Mål för den ekonomiska förvaltningen

1 § Kommuner och regioner ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och i sådan verksamhet som bedrivs genom andra juridiska personer som avses i 10 kap. 2-6 §§. Fullmäktige ska besluta om riktlinjer för god ekonomisk hushållning för kommunen eller regionen. Om kommunen eller regionen har en sådan resultatutjämningsreserv som avses i 14 §, ska riktlinjerna även omfatta hanteringen av den.

Medelsförvaltningen

2 § Kommuner och regioner ska förvalta sina medel på ett sådant sätt att krav på god avkastning och betryggande säkerhet kan tillgodoses.

Budgetens innehåll

5 § Kommuner och regioner ska varje år upprätta en budget för nästa kalenderår (budgetår). Budgeten ska upprättas så att intäkterna överstiger kostnaderna. Undantag från andra stycket får göras

1. i den utsträckning som medel från en resultatutjämningsreserv tas i anspråk enligt 14 §, eller
2. om det finns synnerliga skäl.
- 3.

6 § I budgeten ska skattesatsen och anslagen anges. Av budgeten ska det vidare framgå hur verksamheten ska finansieras och hur den ekonomiska ställningen beräknas vara vid budgetårets slut. De finansiella mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning ska anges. Budgeten ska även innehålla en plan för verksamheten under budgetåret. I planen ska det anges mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning. Budgeten ska också innehålla en plan för ekonomin för en period av tre år. Budgetåret ska då alltid vara periodens första år. Planen ska innehålla sådana finansiella mål som anges i första stycket.

7 § Fullmäktige får besluta att inte anvisa några medel till en nämnd.

Aktiebolagslagen (2005:551)

7 kap. Bolagsstämma

Utövande av aktieägaresheslutanderätt i bolaget

1 § Aktieägarnas rätt att besluta i bolagets angelägenheter utövas vid bolagsstämma.

8 kap. Bolagets ledning

Styrelsens uppgifter

Huvuduppgifter

4 § Styrelsen svarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter.

Styrelsen ska fortlöpande bedöma bolagets och, om bolaget är moderbolag i en koncern, koncernens ekonomiska situation.

Styrelsen ska se till att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska förhållanden i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt.

Om vissa uppgifter delegeras till en eller flera av styrelsens ledamöter eller till andra, ska styrelsen handla med omsorg och fortlöpande kontrollera om delegationen kan upprätthållas.

Den verkställande direktörens uppgifter

29 § Den verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar.

Den verkställande direktören får dessutom utan styrelsens bemyndigande vidta åtgärder som med hänsyn till omfattningen och arten av bolagets verksamhet är av ovanligt slag eller av stor betydelse, om styrelsens beslut inte kan avvaktas utan väsentlig olägenhet för bolagets verksamhet. I sådana fall ska styrelsen så snart som möjligt underrättas om åtgärden.

Den verkställande direktören ska vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Generella inskränkningar i ställföreträdareshes kompetens

41 § Styrelsen eller någon annan ställföreträdare för bolaget får inte företa en rättshandling eller någon annan åtgärd som är ägnad att ge en otillbörlig fördel åt en aktieägare eller någon annan till nackdel för bolaget eller någon annan aktieägare.

En ställföreträdare för bolaget får inte heller följa en anvisning av bolagsstämman eller något annat bolagsorgan, om anvisningen inte gäller därför att den strider mot denna lag, tillämplig lag om årsredovisning eller bolagsordningen ställföreträdare för bolaget får inte heller följa en anvisning av bolagsstämman eller något annat bolagsorgan, om anvisningen inte gäller därför att den strider mot denna lag, tillämplig lag om årsredovisning eller bolagsordningen.

Offentlighets- och sekretesslag (2009:400)

2 kap. Lagens tillämpningsområde

3 § Vad som föreskrivs i tryckfrihetsförordningen om rätt att ta del av allmänna handlingar hos myndigheter ska i tillämpliga delar gälla också handlingar hos aktiebolag, handelsbolag, ekonomiska föreningar och stiftelser där kommuner eller landsting utövar ett rättsligt bestämmande inflytande. Sådana bolag, föreningar och stiftelser ska vid tillämpningen av denna lag jämföras med myndigheter. Kommuner och landsting ska anses utöva ett rättsligt bestämmande inflytande om de ensamma eller tillsammans

1. äger aktier i ett aktiebolag eller andelar i en ekonomisk förening med mer än hälften av samtliga röster i bolaget eller föreningen eller på något annat sätt förfogar över så många röster i bolaget eller föreningen,
2. har rätt att utse eller avsätta mer än hälften av ledamöterna i styrelsen för ett aktiebolag, en ekonomisk förening eller en stiftelse, eller
3. utgör samtliga obegränsat ansvariga bolagsmän i ett handelsbolag.

Vid tillämpningen av andra stycket 1–3 ska inflytande som utövas av en juridisk person över vilken en kommun eller ett landsting bestämmer på det sätt som anges i de nämnda punkterna anses utövat av kommunen eller landstinget.

Första stycket gäller också för handlingar som efter medgivande av en kommun eller ett landsting för viss bestämd tid förvaras hos aktiebolag, handelsbolag, ekonomiska föreningar eller stiftelser där kommuner eller landsting tidigare har utövat ett rättsligt bestämmande inflytande.

Vad som föreskrivs om kommuner och landsting i första–tredje styckena tillämpas också på kommunalförbund.

4 kap. Allmänna åtgärder för att underlätta sökande efter allmänna handlingar, m.m.

Hantering av allmänna handlingar, m.m.

1 § En myndighet ska ta hänsyn till rätten att ta del av allmänna handlingar när den organiserar hanteringen av sådana handlingar och vid övrig hantering av allmänna handlingar. Myndigheten ska särskilt se till

1. att allmänna handlingar kan lämnas ut med den skyndsamhet som krävs enligt tryckfrihetsförordningen,
2. att allmänna handlingar kan skiljas från andra handlingar,
3. att rätten att ta del av allmänna handlingar enligt tryckfrihetsförordningen säkerställs samtidigt som sekretesskyddet upprätthålls, och
4. att automatiserad behandling av uppgifter hos myndigheten ordnas med beaktande av det intresse som enskilda kan ha av att själva utnyttja tekniska hjälpmedel hos myndigheten för att ta del av allmänna handlingar.

En myndighet ska vidare särskilt beakta

1. att enskilda bör ges goda möjligheter att söka allmänna handlingar,

2. att det bör framgå när uppgifter har tillförts en allmän handling och, om de har ändrats eller gallrats, vid vilken tidpunkt detta har skett, samt
3. att allmänna handlingar inte bör innehålla förkortningar, koder eller liknande som kan försvåra insynen enligt tryckfrihetsförordningen.

Överföring av upptagning för automatiserad behandling i läsbar form i vissa fall

3 § Om en myndighet för handläggning av ett mål eller ärende använder sig av en upptagning för automatiserad behandling, ska upptagningen tillföras handlingarna i målet eller ärendet i läsbar form, om det inte finns särskilda skäl mot det.

Hänsynen till arkivvården, gallring, m.m.

4 § I arkivlagen (1990:782) finns bl.a. bestämmelser om att hänsyn ska tas till arkivvården vid framställning och registrering av allmänna handlingar, om gallring, överlämnande av arkiv eller annat avhändande av allmänna handlingar samt om arkivmyndigheter och deras uppgifter.

5 kap. Registrering av allmänna handlingar och sekretessmarkering

Registrering av allmänna handlingar

Registreringsskyldighetens omfattning

1 § Allmänna handlingar ska registreras så snart de har kommit in till eller upprättats hos en myndighet, om inte annat följer av andra–fjärde styckena.

Om en myndighet hos en annan myndighet har elektronisk tillgång till en upptagning för automatiserad behandling som är en allmän handling ska handlingen registreras endast av den myndighet som gjort upptagningen tillgänglig för den andra myndigheten.

Handlingar som inte omfattas av sekretess behöver inte registreras om de hålls ordnade så att det utan svårighet kan fastställas om de har kommit in eller upprättats.

Om det är uppenbart att en allmän handling är av ringa betydelse för myndighetens verksamhet, behöver den varken registreras eller hållas ordnad.

2 § Beträffande handlingar som registreras enligt 1 § ska det av registret framgå

1. datum då handlingen kom in eller upprättades,
2. diarienummer eller annan beteckning handlingen fått vid registreringen,
3. i förekommande fall uppgifter om handlingens avsändare eller mottagare, och
4. i korthet vad handlingen rör.

Uppgifter enligt första stycket 3 eller 4 ska utelämnas eller särskiljas om det behövs för att registret i övriga delar ska kunna hållas tillgängligt för allmänheten.

Undantag från registreringskyldigheten, m.m.

3 § Om det finns särskilda skäl får regeringen meddela föreskrifter om att handlingar av ett visst slag som finns i betydande omfattning hos en myndighet inte behöver registreras enligt 1 §.

4 § Regeringen får meddela föreskrifter om att 2 § andra stycket inte ska tillämpas på ett visst register, om en tillämpning av det stycket annars skulle omfatta flertalet av handlingarna i registret.

Sekretessmarkering

5 § Om det kan antas att en uppgift i en allmän handling inte får lämnas ut på grund av en bestämmelse om sekretess, får myndigheten markera detta genom att en särskild anteckning (sekretessmarkering) görs på handlingen eller, om handlingen är elektronisk, införs i handlingen eller i det datasystem där den elektroniska handlingen hanteras. Anteckningen ska ange

1. tillämplig sekretessbestämmelse,
2. datum då anteckningen gjordes, och
3. den myndighet som har gjort anteckningen.

Om utlämnande till en enskild av en uppgift i en allmän handling som är av synnerlig betydelse för rikets säkerhet enligt förordning ska prövas endast av en viss myndighet, ska en sekretessmarkering göras så snart som möjligt. Av anteckningen ska det framgå vilken myndighet som ska pröva frågan om utlämnande.

Bilaga

Program/Policy som särskilt berör Jönköping Airport AB

[Program för anpassningar till klimatförändringar](#)